

ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 8. března 2006,

kterým se stanoví, že čl. 30 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb se vztahuje na výrobu elektřiny v Anglii, Skotsku a Walesu

(oznámeno pod číslem K(2006) 690)

(Pouze anglické znění je závazné)

(Text s významem pro EHP)

(2006/211/ES)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství,

s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb⁽¹⁾, a zejména na čl. 30 odst. 4 a 6 uvedené směrnice,

s ohledem na žádost Spojeného království učiněnou prostřednictvím e-mailu ze dne 2. listopadu 2005 a potvrzenou podepsaným faxem ze dne 8. listopadu 2005 a na doplňkové informace, o které požádali pracovníci Komise prostřednictvím e-mailu dne 2. prosince 2005 a které byly předloženy Spojeným královstvím prostřednictvím e-mailu dne 12. ledna 2006,

s ohledem na závěry nezávislých vnitrostátních orgánů, úřadu pro trhy zemního plynu a elektřiny (dále jen „OFGEM“), podle kterých jsou podmínky pro uplatnění čl. 30 odst. 1 směrnice 2004/17/ES splněny,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Článek 30 směrnice 2004/17/ES stanoví, že zakázky určené pro umožnění výkonu jedné z činností, na které se směrnice vztahuje, se neřídí touto směrnicí, pokud je v členském státě, ve kterém má být činnost vykonávána, přímo vystavena hospodářské soutěži na trzích, na které není omezen přístup. Přímé vystavení hospodářské soutěži se vyhodnocuje na základě objektivních kritérií, která vezmou v úvahu zvláštní vlastnosti dotčeného odvětví. K neomezenému přístupu na trh dochází, pokud členský stát provede a uplatní příslušné právní

předpisy Společenství k otevření daného odvětví nebo jeho části. Tyto právní předpisy jsou uvedeny v příloze XI směrnice 2004/17/ES, pokud jde o odvětví elektřiny, odkazují na směrnici Evropského parlamentu a Rady 96/92/ES ze dne 19. prosince 1996 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou⁽²⁾. Směrnice 96/92/ES byla nahrazena směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2003/54/ES ze dne 26. června 2003 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o zrušení směrnice 96/92/ES⁽³⁾, která vyžaduje ještě vyšší stupeň otevřenosti trhu.

- (2) V souladu s čl. 62 odst. 2 směrnice 2004/17/ES se hlava III, která stanovuje pravidla pro veřejné soutěže na určitý výkon v oblasti služeb, nevztahuje na veřejné soutěže na určitý výkon organizované pro vykonávání v daném členském státě činnosti, o které Komise rozhodla, že se na ni vztahuje čl. 30 odst. 1 této směrnice, nebo o které se má za to, že se na ni uvedený odstavec vztahuje, na základě odst. 4 druhého a třetího pododstavce nebo odst. 5 čtvrtého pododstavce uvedeného článku.

- (3) Žádost předložená Spojeným královstvím se týká výroby elektřiny v Anglii, Skotsku a Walesu. Vzhledem k jednotné povaze trhů těchto tří zeměpisných oblastí a omezené kapacitě⁽⁴⁾ spojení mezi sítěmi Spojeného království a ostatními územími Společenství by Anglie, Skotsko a Wales měly být považovány za vhodný trh pro účely hodnocení podmínek stanovených v čl. 30 odst. 1 směrnice 2004/17/ES. Tento závěr je v souladu se zjištěními sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu: Zpráva o pokroku při vytváření vnitřního trhu se zemním plynem a elektřinou⁽⁵⁾ (dále jen „Zpráva 2005“), podle které „z hlediska hospodářských ukazatelů ... má trh s elektřinou ... v EU nadále vnitrostátní povahu.“

- (4) Toto hodnocení stejně jako všechny ostatní, které jsou obsaženy v tomto rozhodnutí, je výhradně určeno pro účely směrnice 2004/17/ES, aniž je dotčeno použití pravidel pro veřejné soutěže.

⁽²⁾ Úř. věst. L 27, 30.1.1997, s. 20.

⁽³⁾ Úř. věst. L 176, 15.7.2003, s. 37.

⁽⁴⁾ Okolo 4 % při nejvyšším zatížení.

⁽⁵⁾ KOM(2005) 568 v konečném znění ze dne 15.11.2005.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 134, 30.4.2004, s. 1. Směrnice naposledy pozměněná nařízením Komise (ES) č. 2083/2005 (Úř. věst. L 333, 20.12.2005, s. 28).

- (5) Spojené království provedlo a uplatnilo nejen směrnici 96/92/ES, nýbrž i směrnici 2003/54/ES. Přístup na trh by proto v návaznosti na čl. 30 odst. 3 první pododstavec neměl být omezený.
- (6) Přímé vystavení hospodářské soutěži by mělo být hodnoceno na základě různých ukazatelů, z nichž žádný není sám o sobě rozhodující. Ve Zprávě 2005 Komise uvedla, že „Na mnoha vnitrostátních trzích navíc dochází k vysokému stupni průmyslové koncentrace, a tím k omezování rozvoje účinné hospodářské soutěže“⁽⁶⁾. Proto dospěla k závěru, že pokud jde o výrobu elektřiny, „je jedním z ukazatelů míry hospodářské soutěže na vnitrostátních trzích celkový podíl na trhu tří největších výrobců“⁽⁷⁾. Podle nejnovějších dostupných informací tvoří celkový podíl tří největších výrobců na velkoobchodním trhu 39 %⁽⁸⁾, což je dostatečně nízká úroveň a měla by se považovat za projev přímého vystavení hospodářské soutěži.
- (7) Za ukazatele by se měly pokládat rovněž mechanismy vyrovnávacích trhů. Ve skutečnosti „jakýkoli účastník trhu, který snadno nedokáže přizpůsobit svůj výrobní profil charakteristikám svých zákazníků, pocítí rozdíl mezi cenou, za kterou provozovatel přenosových soustav prodává nedostatkovou energii, a cenou, za kterou koupí zpět nadbytečnou výrobu. Tyto ceny může provozovatel přenosových soustav stanovit přímo regulační orgán; nebo lze využít na trhu založeného mechanismu, tzn. že cena je určována na základě nabídek od ostatních výrobců, kteří chtějí tímto způsobem regulovat svou výrobu směrem nahoru či dolů ... vážný problém pro účastníky trhu vzniká tehdy, pokud nastává riziko, že dojde k velkému rozmezí mezi nákupní cenou od provozovatele přenosových soustav a prodejní cenou. K tomu dochází v několika členských státech a pravděpodobně poškozuje rozvoj hospodářské soutěže. Velké rozmezí může svědčit o nedostatečné úrovni hospodářské soutěže na vyrovnávacím trhu, který může být ovládnán pouze jedním či dvěma hlavními výrobci energie. Takovéto problémy jsou ještě horší tam, kde uživatelé sítí nejsou schopni přizpůsobit své postavení téměř v reálném čase“⁽⁹⁾. Od zavedení mechanismů British Electricity Trading and Transmission Arrangements (dále jen „BETTA“) existuje pro Anglii, Skotsko a Wales jednotný vyrovnávací trh. Mimoto jeho hlavní charakteristiky (tržní ceny, půlhodinové uzávěrky a relativně malé rozmezí mezi cenami) je třeba považovat za ukazatele přímého vystavení hospodářské soutěži.
- (8) Vzhledem k vlastnostem dotčeného výrobku (elektřina) a nedostatku či nedostupnosti vhodných náhradních výrobků nebo služeb má větší význam při hodnocení stavu hospodářské soutěže na trzích s elektřinou cenová konkurence a tvorba cen. Počet odběratelů, kteří mění dodavatele, je ukazatelem skutečné cenové konkurence a tedy nepřímo „přirozeným ukazatelem účinnosti hospodářské soutěže. Mění-li dodavatele pouze málo odběratelů, je pravděpodobné, že trh nefunguje správně, ačkoli by se neměly opomíjet výhody plynoucí z možnosti opětovného uzavírání dohod s dosavadními dodavateli“⁽¹⁰⁾. Mimoto „existence regulovaných cen pro koncového odběratele je jasným klíčovým faktorem chování zákazníka... I když lze zachování kontrol v přechodném období odůvodnit, budou tyto kontroly s blížící se potřebou investic způsobovat stále větší narušení“⁽¹¹⁾.
- (9) Ve Spojeném království změnilo dodavatele přes 70 % velkých a velmi velkých průmyslových odběratelů a malých a středně velkých průmyslových a obchodních odběratelů, zatímco v kategorii velmi malých obchodních odběratelů a domácností to bylo necelých 50 %⁽¹²⁾; kontrola cen koncových uživatelů byla zrušena v roce 2002⁽¹³⁾. Situace ve Spojeném království je proto uspokojivá, pokud jde o změnu dodavatele a kontrolu cen koncového uživatele, a měla by se považovat za ukazatele přímého vystavení hospodářské soutěži.
- (10) Vzhledem k těmto ukazatelům a celkové situaci tohoto odvětví v Anglii, Skotsku a Walesu, které vyplývají z informací předložených Spojeným královstvím obsažených ve Zprávě 2005 a její technické příloze, především pokud jde o rozsah, do jakého byly sítě odděleny od výroby/dodávky, a účinnou regulaci přístupu k sítím, podmínka přímého vystavení hospodářské soutěži stanovena v čl. 30 odst. 1 směrnice 2004/17/ES by měla být považována za splněnou v souvislosti s výrobou elektřiny v Anglii, Skotsku a Walesu. Jak je uvedeno výše v 5. bodě odůvodnění, je třeba považovat za splněnou i další podmínku volného přístupu k činnosti. Proto by se směrnice 2004/17/ES neměla uplatňovat v případě, kdy zadavatelé zadají zakázky, které mají umožnit výrobu elektřiny v těchto zeměpisných oblastech, a ani na veřejné soutěže na výkon takové činnosti v těchto oblastech.

⁽⁶⁾ Viz Zpráva 2005, s. 2

⁽⁷⁾ Viz Zpráva 2005, s. 7.

⁽⁸⁾ Viz pracovní dokument útvarů Komise, technická příloha ke Zprávě 2005, SEK(2005) 1448, s. 44, tabulka 4.1 (dále jen „technická příloha“).

⁽⁹⁾ Technická příloha, s. 67–68.

⁽¹⁰⁾ Zpráva 2005, s. 9.

⁽¹¹⁾ Technická příloha, s. 17.

⁽¹²⁾ Zpráva 2005, s. 10.

⁽¹³⁾ Technická příloha, s. 177.

(11) Toto rozhodnutí se zakládá na právní a skutkové situaci z listopadu 2005, jak se jeví z informací předložených Spojeným královstvím, ze Zprávy 2005 a její technické přílohy. Může být revidováno, pokud by v případě zásadních změn právní či skutkové situace došlo k tomu, že by nebyly splněny podmínky pro uplatnění čl. 30 odst. 1 směrnice 2004/17/ES.

(12) Opatření tohoto rozhodnutí jsou v souladu se stanoviskem Poradního výboru pro veřejné zakázky,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Směrnice 2004/17/ES se nevztahuje na zakázky zadané zadavateli, které jim mají umožnit výrobu elektřiny v Anglii, Skotsku a Walesu.

Článek 2

Toto rozhodnutí se zakládá na právní a skutkové situaci z listopadu 2005, jak se jeví z informací předložených Spojeným královstvím, ze Zprávy 2005 a její technické přílohy. Může být revidováno, pokud by v případě zásadních změn právní či skutkové situace došlo k tomu, že by nebyly splněny podmínky pro uplatnění čl. 30 odst. 1 směrnice 2004/17/ES.

Článek 3

Toto rozhodnutí je určeno Spojenému království Velké Británie a Severního Irsku.

V Bruselu dne 8. března 2006.

Za Komisi

Charlie McCREEVY

člen Komise